

**OWOCOWANIE DRZEW I KRZEWÓW WSCHODNIOAZJATYCKICH
I PÓLNOCNOAMERYKAŃSKICH W OGRODZIE BOTANICZNYM
UNIwersytetu Jagiellońskiego**

Rok 1957 był bardzo korzystny, jeśli chodzi o zawiązywanie owoców i nasion. Wczesna wiosna, ciepłe lato i długa pogodna jesień spowodowały, że zaowocowały w naszym Ogrodzie takie drzewa i krzewy obce naszej flory, które dotychczas u nas bądź nigdy, bądź bardzo rzadko wytwarzały dojrzałe nasiona. Chodzi tu w szczególności o drzewa i krzewy strefy subtropikalnej Azji wschodniej i Ameryki Północnej, których dość duże kolekcje posiada Krakowski Ogród Botaniczny. W tej krótkiej notatce trudno wymieniać wszystkie rodzaje i gatunki tych drzew, ograniczę się tylko do tych, które zaowocowały w ogóle po raz pierwszy.

Drzewa i krzewy pochodzenia wschodnioazjatyckiego

Elaeagnus umbellata Thunb. Oliwnik baldaszkowy (*Elaeagnaceae*) pochodzi z Chin i Japonii. Krzew 3 m wysokości, o wielu odroślach korzeniowych, w wieku około 10 lat — owocował po raz pierwszy. Owoc-pestkowiec, owocnia biała o konsystencji gąbczastej. Pestczak podłużny, bruzdowany. Po opadnięciu liści owoce utrzymują się na krzewie.

Juglans mandshurica Maxim. Orzech mandżurski (*Juglandaceae*) pochodzi z Mandżurii. Drzewo 13 m wysokości, słabo rozgałęzione, liczące około 40 lat — owocowało po raz pierwszy. Owoc-pestkowiec, prawie siedzący na owłosionych szypułkach, na szczycie ostro zakończony, długości 3—3,5 cm. Wewnętrzna ściana owocni głęboko bruzdowana, podobnie jak endocarp.

Juglans Sieboldiana Maxim. Orzech japoński (*Juglandaceae*) dziko rośnie w Japonii. Drzewo 12 m wysokości, w wieku około 40 lat — owocowało po raz pierwszy. Owoc-pestkowiec długości do 3 cm o wewnętrznej ścianie owocni gładkiej.

Callicarpa japonica Thunb. Poładnia japońska (*Verbenaceae*) pochodzi z Japonii. Siedmioletni krzew, metrowej wysokości owocował pierwszy raz. Owoc-pestkowiec, kształtu kulistego, owocnia ciemno fioletowa.

Rhamnus chlorophora Dipp. Szakłak chiński (*Rhamnaceae*) dziko rośnie we wschodnich i środkowych Chinach. Krzew 1,5 m wysokości, wieku 8 lat — owocował po raz pierwszy. Owoc-pestkowiec o czarnej owocni.

Ligustrum Quihoui Carr. Ligustr późny (*Oleaceae*) pochodzi z Chin. Siedmioletni metrowej wysokości krzew owocował po raz pierwszy. Owoc — kulisty pestkowiec, o czarnej owocni, pokrytej sinym nalotem.

Berberis aggregata Schn. Berberys wiązkowy (*Berberidaceae*) pochodzi z zachodnich Chin. Krzew metrowej wysokości, wieku 8 lat zaowocował po raz pierwszy. Owoc — jagoda 2—3 nasienna, kulista, czerwona, utrzymuje się na krzewie po opadnięciu liści.

Drzewa i krzewy pochodzenia północnoamerykańskiego

Celtis laevigata Willd. Wiązowiec gładki (*Ulmaceae*) dziko rośnie na terenach północno-wschodniej Ameryki Północnej. To trzydziestoletnie drzewo wysokości prawie 18 m — owocowało po raz pierwszy. Owoc-pestkowiec, kulisty, kasztanowatobrzowy.

Cornus amomum Mill. Dereń błękitny (*Cornaceae*) pochodzi z północno-wschodnich terenów Ameryki Północnej. Pięcioletni krzew 1,5 m wysokości owocował po raz pierwszy. Owoc — kulistawy pestkowiec, o owocni niebieskiej. Owocostan w gęstych podbaldachach, opadający razem z liśćmi.